

Ольга Сапріянчук

НАСКРІЗЬ

(поезія)

“Лисаний Камінь”

Косів
2024

УДК 821.161.2
ББК 84.4 (Укр6)
С 19

Сапріянчук О.В.

С 19 **НАСКРІЗЬ**. Поезія/Сапріянчук – Косів: Писаний Камінь,
2024 – 160 с.

ISBN 978-617-7436-30-9

Дорогий читачу! Ця книга створена з любов'ю, щоб маленькими кроками мотивувати тебе на нові життєві звершення, глибокі роздуми та пізнання самого себе. Головна мета – популяризація української поезії.

Українське слово зараз потрібне кожному, хто любить Україну і вболіває за її майбутнє, за долю дітей! Вірю, що Бог промовляє до наших сердець через думки, які виливаються в творчість, щоб зцілити наші зболені серця, пошматовані ворожими планами...

Тому стіймо твердо у вірі, плекаючи надію на розквіт добра і справедливості під мирним небом України!

З любов'ю до всіх Вас – автор!

ББК 84.4 (УКР6)

ISBN 978-617-7436-30-9

© Сапріянчук О.В., 2024

© Видавництво

«Писаний Камінь», 2024

Живемо в той час, коли латентні вороги оприявлюють себе і свої наміри так, що протистояння набувають жорстоких форм цинічних воєн...

І вкотре бачимо, що війнам за території і надра передують війни за уми і настрої народів. І чим гостріше протистояння військ, тим запеклішою стає боротьба за свідомість. І в таку пору надто важливими стають люди, зброєю котрих є слово.

Коли – крицеве до стискання вилиць і сердець, коли ніжне аж до найглибиннішої сльози.

Тому радію з того, що незабаром прийде до читача книжка поезій Олі Сапріянчук «Наскрізь». Те, що в неї уже є свій читач, видно із соціальних мереж та й із самого Олиного письма...

Воно прозоре, інколи по-доброму і по-справжньому наївне, як наївні і прозорі гірські потоки на Олиній Верховинщині... Душа авторки і її слова проглядається в думках і між думками.

Смисли не ховаються за хитросплетіннями метафор та іже настільки, як інколи у декотрих, що неможливо звести воедино початок і завершення.

Читачі слово за словом будуть впізнавати себе в авторці і авторку в собі, а це в свою чергу означає, що вони, авторка і читачі, не розминуться посеред книжки, а пізнають одне одного справді наскрізь...

Богдан ТОМЕНЧУК,
*український поет, освітянин,
державний діяч.*

* * *

Всесвіте, не дай мені забути,
закарбуй назавжди цей момент!...
Знаю: все приречене минути
й стертись в часопросторі ущент.

Ти ж храни у пам'яті, як спогад,
як природи щирий маніфест,
все, що звичне лиш на перший погляд,
а насправді – вище із мистецтв.

Все, що відчуваю, чую, бачу,
чим люблюсь спрагло, мов маньяк.
Так, ніби завжди була незряча
й зараз не надівлюся ніяк.

Так, мов народилась десь недавно
й заново вивчаю все навкруг:
світ, що виглядає ідеальним,
від якого завмирає дух...

Все у нім продумане в деталях:
квіточка, листочок, деревце,
кожна стежка й навіть кожна крапля,
що спішить наосліп в джерельце...

Сонце, що вривається крізь віття,
паутиння сонні кораблі
і дзвіночків голубі суцвіття,
що схилились низько до землі.

І бджолині у полях маршрути,
спів пташок і дикий очерет...
Всесвіте, не дай мені забути,
збережи навічно цей момент!

* * *

Я не люблю ті дні, коли ти їдеш...
Валізи на порозі – я без слів:
Уже за мить не лишиться ні сліду,
Лише від кави чашка на столі.

Хоч знаю: ненадовго ця розлука,
І ти обіймеш ніжно, як завжди.
Але ж для мене день без тебе – мука,
І хочеться кричати: «Стій, зажди!...»

Я розумію, мусиш... Неможливо
Прожити так, щоб кожен крок удвох.
Та серцю не накажеш: там журливо
Звучить самотня музика тривоги...

Є речі у житті, яких не зміниш.
І ніби все прекрасно. Визнаю...
Та не люблю ті дні, коли ти їдеш,
Мабуть, тому, що я тебе люблю...

* * *

А зрештою, цей дощ не назавжди,
Йому не зіпсувати наших планів.
Земля нап'ється досхочу́ води –
І вийде сонце з вранішніх туманів.

В кінці кінців для радості в житті
Якихось кілька крапель не завада.
Адже в природи істини прості:
Землі волога – як людині правда.

Лиш варто переждати... Може, ніч,
А може, більше трішечки чи менше...
Не буде так, як зараз, уже. Ні...
Життя у коливанні «важче – легше».

Та ми ж бо оптимісти. Хоч-не-хоч
Шукати треба вміти скрізь прекрасне!
Ця осінь не навічно, як і дощ...
А може, саме в них найбільше щастя?...

* * *

Як легко впасти... Скільки тих падінь
Життя приготувало нам в дорозі?
Невпевненість в собі, неначе тінь,
Ступає слідом й просить смутку дозу.

Як легко збитись... Мить – і розгубив,
Закреслив мрії чорним на папері.
Мовляв, усе що міг – давно зробив,
Немає, значить, входу у ці двері.

Як легко здатись. Стоп – і зупинивсь,
Прилипли ноги намертво до ґрунту.
І кожне намагання «десь кудись»
Лишається, чомусь, бажанням суто...

Як важко встати... І змотати дріт,
Яким були зав'язані коліна,
І наказати знов сприймати світ
Таким, як він здавався до руїни.

Й пустити все погане навмання,
Й знайти себе – схотіти йти і жити...
Якби ж то всім й пошвидше визнання,
Як необхідно вкрай цей крок зробити!

* * *

Про тебе я не надто піклувалась,
Пробач мене за це, душе моя...
Усе тряслась над тілом, переймалась,
Щоб якнайкраще виглядала я.

Усе переживала, турбувалась,
Що думають про мене ті і ті...
З буденністю, як з одягом, зливалась,
Про вічне забуваючи в житті...

І так тривало б, впевнена, і досі,
Якби не дивний випадок якось:
Побігли в далечінь прозоріння босі,
Немов проник у серце інший хтось...

Та все ж не підкорити досконалість,
Не стати ідеальним і святим.
І як би ти, насправді, не старався –
Від помилок і долі не втекти...

Однак потрібно думати про душу.
Життя людське – між точок А і Б,
І як би ти маршрут свій не порушив –
Все зроблене знайде колись тебе...

* * *

Не спіши називати нещасним цей день,
Якщо він не добіг до кінця ще.
Як відомо, – в усьому, завжди і будь-де
На останок лишається краще.

Може, часом здається, немовби уже
Так погано, що гірше немає:
Не живеш у Маямі, не їдиш Porsche,
На Балі вихідні не стрічаєш.

Не родився, чомусь, в королівській сім'ї
Й не престижна у тебе посада,
І нічого славетного в твоїм ім'ї...
З серця не пропадає досада.

Так – то так. Але глянь геть інакше на це:
Не було в грошах радості зроду!
Головне – ти здоровий і маєш усе,
Що потрібно для щастя – свободу...

* * *

Дозвольте дітям жити по-своєму,
Адже у них життя також одне.
Приходить час іти поміж проблеми,
Дегустувати й радісне, й сумне.

Буває зайвим надто піклуватись.
Вони повинні вчитися самі,
Як те залізо, в іскрах гартуватись
І сильними ставати через дні.

Вони повинні вийти на дорогу,
Яка потрібна буде саме їм.
Віддайте все під охорону Бога,
Щоб благодать наповнила їх дім.

Дозвольте дітям жити, як захочуть,
І відпустіть, як відпускали вас.
Хай їх ведуть свої серця і очі...
На все у цьому світі є свій час.

* * *

Щось змінилось, хоча сонце все ще високо.
Квіти, трави на полях уже не ті..
Осінь – це лишень хороший час для висновків,
Але зовсім не трагедія в житті...

* * *

А ми на словах уміємо все:
Сміятись, дружити, прощати,
Тримати затишшя у стінах осель,
Бід, смутків, сварок уникати.

А ми на словах змогли би піти
Геть далі ніж той, а чи інший.
Могли б значно легше дістатись мети
І бути в сто раз сміливіші.

А ми на словах (звичайно, ще й як)
Уміємо щиро любити.
Як тільки хтось робить не те чи не так –
Одразу: найгірший! судити!...

Не ставте себе на місце чиєсь,
Мовляв, ви вчинили б інакше.
Бо легко словами про щось і кудись,
От тільки на ділі – все важче...

* * *

Не шкодуй за тим, що вже минулось,
Не біжи за тим, чого нема,
Не рахуй ті мрії, що не збулись...
Все це – час, утрачений дарма.

* * *

Я дякую тобі, таємна мріє,
За те, що залишилася в мені,
Що поруч у хвилини безнадії
Ішла на тьмяний вогник вдалині.

Я дякую тобі, солодка мріє,
За те, що дочекалася часів,
Коли в душі нарешті сонце гріє,
Коли не чути інших голосів.

Я дякую тобі, щаслива мріє,
Що вижила, не дивлячись на час,
За те, що ти здійснилася зуміла
Ї дала мені такий потрібний шанс...

* * *

Новий день – нові захоплення, знайомства.
Кожен з них дарує нам безцінний досвід,
Кожен – дивний, несподіваний, мов постріл.
Світ здається нам складним, хоча все просто...

Новий шлях, нова сторінка, нові люди...
Хтось когось запам'ятає, хтось – забуде.
Але так, як було вчора, більш не буде...
Все мине, пройде, пропаде, як застуда.

Новий зміст, новий підтекст і... коми, коми.
Сотні тисяч запитань: для чого? хто ми?
Речі деякі вже нібито відомі,
Але кожен їх сприймає по-новому...

Шкода тільки, що усі щасливі дати
Вже новими у житті не зможуть стати...
І не вернуться ніколи часу втрати,
Тому день новий потрібно цінувати...

* * *

Як затишно удома вечорами...
Як добре біля рідного вікна,
Закутавшись у теплу ковдру мами,
Дивитись, як у двір спішить весна...

Приходиш, часом, змучений з роботи,
Та тільки крок ступаєш за поріг –
Одразу забуваєш всі турботи;
Тут навіть стіни – втіха серед втіх.

Й коли блукає вулицями стужа,
Зомліла втома падає із пліч
Й погане все умить стає байдужим,
Неначе Бог поцілував на ніч.

І не важливо, будній день чи свято,
Лишень би хліб завжди був на столі.
Бо кожному миліша рідна хата
За найдорожчі вілли на землі...

* * *

Найбільша втома – жити без мети.
Тоді усе пусте, одноманітне,
А ноги приростають, мов гранітні,
Й одного дня відказуються йти.

Найбільша мука – жити, як усі,
Тонути у безглуздох забобонах,
Спинятись на уявних перепонах
З думками, ніби щастя – в гаманці.

Найгірша думка – «Я ще маю час!...»
Людині завжди треба поспішати,
Бо не відомо, скільки ще літати.
Не все в житті залежить лиш від нас...

* * *

Рано чи пізно стрічаєш людину
Ту, яка тільки одна і єдина.
Ту, яку знаєш немовби сто літ,
Ту, на якій твій тримається світ.

В час той міняється все кардинально,
Ти стаєш дивним і навіть банальним:
Часто замріяним ходиш, мовчиш,
Звідкись додому скоріше спішиш...

Серце не може завжди бути вільним.
В тишу, що довго таїлася в стінах,
Ввірветься пісня колись голосна.
Після морозів приходить весна...

* * *

Кажуть, все і скрізь давно вже куплено,
І нема різниці, куди йти.
Кажуть, справедливість вкрита трупами,
І живої правди не знайти.

Кажуть, все і скрізь давно заплачено,
Й тільки гроші пишуть скрижалі.
Та я вірю: ще не все утрачено,
Є ще добрі люди на землі!

Є такі, і знаю їх немало я,
Що простягнуть руку в час тривоги.
У добра також існує армія, –
З нею завжди вчасно зводить Бог.

Є ще ті, що з лихом не обвінчані,
Й не забули Божий заповіт.
Є ще чисті, чорним не помічені,
І на них тримається цей світ!...

Наскрізь

---

* * *

Забудь усе і обійми скоріше.
Колись мине і дощ, і день погідний...
Та знаю я: в житті найголовніше,
Щоб завжди поряд був хтось серцю рідний...

* * *

За вікнами білий килим,
Дороги – суцільний лід.
Красуня в кутку чекає, коли прикрасять.
І дзвоники, вкриті пилом,
Заносить з горища дід,
А діти рахують іграшки, наче щастя.
Повітря парує дивом,
Хвоїнками й олів'є,
Пречудне якесь піднесення гріє душу.
Це все не поясниш словом, –
У кожного щось своє,
І спогади білим плетивом спокій рушать.
Надії, неначе сніжинки,
Що крутяться у голові,
А серце в передчуттях неземної миті.
Вже скоро гілки ялинки
Засвітяться, мов живі,
Бо ніч новорічна може усе оживити...

* * *

Знайди в собі сміливість зупинитись,
Якщо твій шлях веде все далі в прірву.
Дай шанс душевним іскрам відродитись...
Можливо все, якщо ти маєш віру.

Знайди в собі бажання бути краще,
Поганим – завжди встигнеш, не журися
І не питай щоденно: як і нащо?
Під небом жоден вчинок не губився.

Знайди в собі терпіння попроситись
Із тим минулим, де не знав про Бога.
Іди з добром, й не треба сумніватись:
Благословенна буде ця дорога!...

* * *

Спочатку було слово, і слово було – Бог...
Світилися, мов німб, його відтінки.
Тоді Адам і Єва в раю постали вдвох,
Щоб рід людський примножився навіки.

Усе було, як в казці, і досі б так було:
Витав навколо тільки Дух Господній...
Але туди, де щастя, де радість і тепло,
Чомусь тягнуло нечисть із пресподні.

Не гаяв ні хвилини облитий злістю змій:
В нього була мета змінити долю.
І спокусилась Єва... Остання із надій
Застрягла людям кісткою у горлі...

Куди поділось слово – в первинності святе?
Утратило красу і непорочність,
Змінило свою сутність, зробилося не те,
Назавжди осквернивши райський почерк...

Земля – хвороби, заздрість, притулок, вигнання...
Все, що здавалось білим – почорніло.
І одягнулось людство в обшарпане вбрання,
Зробилось тлінним, кволим кожне тіло...

«Мамо, що таке смерть?» – запитало дитя,
В очі дивлячись дивно і вперто.
«Ех, синочку, таке вже в людини життя:
Хто родився – той мусить умерти.»

«А чому ми не можемо жити завжди?
Хто усім цим керує, матусю?»
«Бог керує... Та ми би не знали біди,
Якби в світі не було спокуси...»

* * *

Чого в житті найбільше я боюсь?
Не смерті, ні, й не грізної хвороби...
Боюся зненавидіти когось,
Потрапити в тяжкі тенета злоби.

Боюся я, що гострі всі кути,
Які давно загладжую уперто,
В одну хвилину можуть прорости
Й собою все в реальності роздерти.

Боюся я утратити й на мить
Душі своєї витримку, терпіння.
Боюсь, щоб те, що так давно димить,
Одного дня не перейшло в горіння.

Й тому благаю Бога про одне,
Що здавна мучить серце аж до млості:
Щоби усе життя беріг мене
Від духів гніву, ненависті й злості...

* * *

Посиди зі мною, мамо, ще трішки...
Помандруємо у спогади пішки
І згадаєм ту щасливу годину,
Коли я була ще зовсім дитина...

Стільки днів уже пробігло відтоді...
Час тікає невловимо, як злодій!
Було радості і смутку удосталь,
Не одні вітри відбули і грози...

Стільки всього – аж не віриться, чесно.
Так, роки дитинства дійсно чудесні.
Як хотілося б вернутись в те диво...
Дуже шкода, що таке не можливо.

Посиди зі мною, мамо, ще трішки.
Хай присутністю твоєю натішусь...
Я вже виросла давно, але завжди
Потребую твого слова й поради...

* * *

Як дістали всі ті маскаради,
Навіть смішно, (Господи, прости.)
Де глухі в піснях шукають вади,
А сліпі – на виставках картин...

* * *

Хто сказав, що старість – це негоже?
Він, напевно, дуже молодий...
Перебути осінь мусить кожен –
Не спинити поспіху годин.

Хто сказав, придумав ненароком,
Що в хвилинах губиться тепло?
Жити цікавіше з кожним кроком,
Скільки б їх позаду не було!...

Хто сказав, що старість – це погано?
Є на все відведений свій час.
Кожен сивий волос – телеграма,
Що вона вже близиться до нас.

Та не треба так цього боятись:
Кожен вік – мільйони почуттів.
Боже, дай усім нам дочекатись
Старості щасливої в житті!

* * *

Судіть мене, якщо ви геть інакші
Й хоча би день прожили без гріха,
Якщо не йшли ні разу поміж хащі –
Тоді і справді я для вас – лиха́.

Судіть мене, я помсти не шукаю.
Як ви самі спустилися з небес,
Тоді я кожну критику приймаю
І не́стиму тягар покірно весь.

Судіть мене, замість святих карайте,
Немов би підкупили й Бога, й час.
Судіть мене, та тільки пам'ятайте:
Колись за це судитимуть і вас!...

* * *

Я не думаю про те, на скільки років
Бог послав мене сюди – у білий світ,
Скільки ще мені дано зробити кроків
Й скільки днів душі лишилось на політ.

Я не думаю про те, куди і доки
Йти повинна дротом ржавим наяву,
І коли настане мій одвічний спокій...
Я не думаю про це, я лиш живу...

* * *

Найбільша наша помилка – то думка
Про те, що все ще буде, є ще час...
Це щось подібне на порожні звуки,
Що вилітають, не спитавши нас...

Це щось подібне на прогноз погоди,
Й ми віримо у нього, та бува,
Змінити може правила природа –
Й словами лиш залишаться слова...

Звичайно, плани – щоби їх творити,
І це нормально нібито, та все ж...
Найбільша наша мудрість – зараз жити,
Бо лиш одне «тепер» не має меж...

* * *

Якщо ти будеш підійматися угору –
Звикай до воронів, що дівбатимуть спину,
Звикай до осуду невичерпного хору,
Що не стихатиме кругом ні на хвилину.

Якщо ти будеш йти вперед без перестану –
Звикай до ненависті тих, хто зупинився.
І вітер дутиме в обличчя ненастанно,
Щоби з дороги ти своєї швидше збився...

* * *

Ніщо не вічне: губиться, ламається,
Минає, тліє, гасне й забувається..
Лиш найтепліше в спогадах лишається,
Чим дорожить людина і пишається.

Не кожна з мрій народжена збуватися,
Але хіба ж цим варто перейматися?
Від того, що чекає, не схватися,
Та треба все ж на краще сподіватися.

Хай буде так, як Богом заплановано.
Цінуймо миті щастя Ним даровані.
Хай всі на світі будуть оздоровлені,
Щасливі, ситі, вбрані й задоволені!...

* * *

Холодне місто. Сіра збайдужілість.
Твою відсутність бачу тільки я...
В очах людей – суцільна підозрілість,
В моїх думках одне і те ж ім'я.

Одне і те ж... Заклинило пластину,
І я уже сама себе боюсь...
Як можна так – немов мала дитина?
Слабка? Напевно. Сумно зізнаюсь.

Холодні сходи, двері, кухня, постіль.
Ти більше тут не грієш, не живеш.
Я не знаходжу слів три тижні поспіль,
Так хочеться почути, що ти – теж.

Та ти далеко... Все занадто складно.
Украв мій сон шумливий Будапешт...
На жаль, не все на світі нам підвладно,
І мушу з цим змиритись врешті-решт.

А поки – зранку кава в двох горнятах,
Кладу дві ложки цукру у твою...
Якби ти знав, як важко визнавати,
Що я ще досі лиш тебе люблю...

Наскрізь

---

* * *

А час, насправді, – то невпинний вершник.
Та в рідний дім не забувай сліди...
Заходячи – радій, немов уперше.
Йдучи – прощайся, ніби назавжди...

* * *

Діти, не спішіть в життя доросле,
Тіштеся безклопітним рокам.
Не нервуйтеся тим, що ви ще досі
Звітувати мусите батькам...

Може, вам здається, що годинник
Зупинився, перестав іти.
Мрії водоспадом зсередини
Рвуться, вимагають висоти.

Манить, кличе слово «самостійність»,
Кожна в нім приваблива деталь.
Там, здається, легко, гармонійно:
Скрізь роби, що хочеш – не питай!

Це лишень ілюзія... Ще жоден
Не вернувся з тих країв назад,
Ні, насправді, вирости – не орден,
Не перепустка в едемський сад...

Там своя у кожного реальність,
Де питань чимало і проблем.
Самостійність – це відповідальність,
Павутина найскладніших схем...

Не зривайте передчасно струни
І не підганяйте плину літ,
Бо дитинство – це отой безжурний,
Золотий і безтурботний світ...

* * *

Не вірю в сни, якщо вони погані,
Не чую слів, якщо вони пусті,
І кожен день живу, немов останній,
Бо він такий єдиний у житті.

Не йду до тих, кому чужа, далека,
Хоч мушу стрітись – кругла-бо земля.
Люблю, буває, ризик й небезпеку,
Але не зловживаю ними я.

Стараюся не скаржитись на речі,
Які для себе вибрала сама.
Якщо уже взяла тягар на плечі –
Не спинить ані холод, ні пітьма.

Я іншою себе не уявляю
Й мінятися не хочу, зізнаюсь.
От тільки людям надто довіряю
І через це на себе часто злюсь...

Погана, добра – Богові судити,
Мене, напевно, краще знає Він.
А поки що я хочу просто жити
І бігти своїм мріям навздогін!...

* * *

Будь зі мною. Це вкрай необхідно...
Не питай ні про що, просто будь.
Як річницю відзначимо срібну,
Отоді й зрозумієш, в чім суть...

* * *

замурували самотність у стінах
на різних кінцях землі
в різних кімнатах
сірих бетонних...
на каменях долі тритонних
малюю нове життя

небо дивилося
іноді плакало
сонце без роздумів
нам співчувало

падали вниз, піднімалися
хвилями грізними
знову і знову

але кожна квітка
пахне тобою
повітря на дотик
дике бездонне
удвох вдихаємо
ще досі разом і тільки...
усе ми зможемо

ЩІЛИНА

одного дня
я побачила маленьку щілину
в нових дверях,
які вели у натовп,
які розділяли мене зі знайомими, близькими
спочатку я розізлилася:
звідки вона тут? для чого?

думаючи над цим,
просто стояла і розглядала її.
потім усе ж мимоволі
почала вслухатися в звуки,
що лунали по той бік...

і тоді я почула,
що говориться там,
коли я не поруч...
ті, кому помагала, – оббріхували.
ті, кого я поважала, – засуджували.
Ті, кому я вірила, –
розповідали всім мої таємниці...

так, це прикро.
але я вдячна тій щілині:
вона утворилася не просто так.
крізь неї обов'язково мусило
пролитися світло правди
на будь-яку темряву.

* * *

Що Бог дає – потрібно пережити,
Хіба на долю скаржаться в суді?...
Не можна ні вгадати, ні змінити
Написаних тобі згори подій.

Що Бог дає – потрібно цінувати, –
Відомий шлях озлоблених на світ.
Ти можеш мати те, що хочеш мати,
Але за все прийдеться скласти звіт.

Що Бог дає – не треба відкидати,
Ускладнюючи істини прості.
Бо те, що непотрібним може здатись,
Колись, повір, згодиться у житті!...

* * *

Як добре, що ти є у мене, друже!
Позаду нас – багато усього
Й приємного, і доброго, й – не дуже...
Розкинуло життя куди кого.

Нас доля випробовувала часто,
Губились телефонні номери,
Але не може стертися, пропасти,
Запалене від Божої іскри.

Було історій різних – не злічити,
Які би мали віддалити нас.
Та не змогли, на щастя, розлучити
Ні відстань, ні обставини, ні час...

У кожного із нас своя родина,
Сім'я, домівка, діти – це святе...
Але згодиться не одна людина:
Життя без друзів було би не те...

* * *

Люблю казки. У них завжди все просто.
У них – чітка межа добра і зла.
Там не важливо – двадцять, дев'яносто,
Лише б людина чесною була.

Люблю казки. Нам треба їх читати,
Щоби кришталь не плутати зі склом.
В них не важливо – бідний чи багатий,
Цінується лиш мудрість і тепло.

Люблю казки. У них кінець щасливий,
Хоч як би не тривожив сам сюжет...
Казки – це простір магії і дива,
Де щастя здобувають й без монет.

Люблю казки. У них – повчальні ноти
Й безцінний спадок, влитий у рядки...
Ми у душі дітьми лишимось доти,
Доки читати будемо казки!...

МРІЇ СОЛДАТА

Новий рік, Різдвяні свята...
Ние серце у солдата, –
Сняться діти, рідна хата,
Сняться сиві батько й мати...

Легко спати, добре спати,
Та зриває сон граната...
Прокидайся, сину-брате,
Не пора тобі вмирати!
Час настав іти, вставати
Й Україну рятувати!...

Мрій в солдата небагато:
Мир, сім'я і тепла хата...

* * *

Запросіть родину на вечерю!
Хай кутя запахне на столі,
Хай згорять яскравою свічею
Всі печалі, смутки і жалі!

Хай у вашім домі стане ясно,
Хай серця наповнить дух Різдва,
А Ісус вам подарує рясно
Радості, любові і добра.

Хай у вашім домі буде щастя, –
Вже от-от народиться Христос!
Хай усе задумане удасться
Й поряд завше буде рідний хтось.

Скатертина срібною парчею,
На ялинці – вогники горять...
Запросіть родину на вечерю,
Хай панує Божа благодать!

* * *

Нам треба вчитись брати себе в руки,
Коли востають клопоти свинцем,
Коли перед очима чорні круки
Й холодний вітер шарпає лице.

Нам треба вміти говорити правду,
Навіть коли навкруг одна брехня.
Бо чесне слово принесе розраду –
І стане менш колючою стерня.

А ще терпіння треба нам учитись,
Коли у серця помста на меті.
Не піддаватись гордошам, молитись,
Допомагати слабшим у житті

І дорожити щастям... Прокидатись,
Стрічати перший промінь у вікні,
Радіти по-дитячому, сміятись
І цінувати дані Богом дні!...

Усе погане швидко відпускати,
Любити навіть тих, ким править зло.
Давати добрий приклад й пам'ятати:
Лише тепло породжує тепло!

* * *

Моя дитино, ти іще маленька, –
Сприймаєш світ цей дотиком тепла...
Я мрію про одне лишень, рідненька,
Щоб ти завжди щасливою була.

Ти моя радість і моя тривога,
Ласкавий вітер і бурхливий грім...
Життя людське – то нелегка дорога, –
Колись покинеш ти свій отчий дім.

Така наївна... Ти – немов краплина –
Прозора й ніжна, повна чистоти.
Ти – ніби в полі золота зернина,
Якій ще дозрівати і рости.

А час – вода – тече, біжить рікою,
Та я молитись буду, доки сил,
Щоб Бог завжди перебував з тобою.
Не забрудни своїх біленьких крил...

* * *

Весела ніч – усюди феєрверки,
Під бій курантів келихи дзвенять.
А десь на сході – у долині смерті –
Твої брати від холоду не сплять.

Вони тремтять під вибухи ворожі
І в них усіх є думка лиш одна.
Їх мрії між собою дуже схожі –
Щоб швидше закінчилася війна...

Щоб швидше повернутися додому
Живим, а не у цинковім гробу.
Щоб люди всі зажили по-новому
Забувши про тривогу і журбу.

Щоб швидше вже до мами, до дитини.
У рідне місто, батьківське село.
У рідний дім – до тата, до дружини.
Щоб все забулось, наче не було...

* * *

Ще зовсім юна... Носить дві косички.
Ще не зіпсує фарбами лице.
Не знає, що таке погані звички,
Їй не скаже ненароком зле слівце.

Така наївна. Вірить в добрих принців
Їй щороку пише Миколаю лист.
Дає ім'я кожнісінькій хмаринці
Їй камінчики збирає для намист.

Вона іще не зустрічала лиха,
Не плакала від болю уві сні.
Не вміє ще показувати примхи
Їй не розуміє значення брехні.

Я б розказала їй мільйон історій,
Про те, що за дверима – інший світ,
А він бува до гіркоти суворий...
Та відкладу їх ще на кілька літ.

Тихо всміхнусь, погладжу по голівці.
Знаю: їй треба ласки і тепла.
Бо я уже була у її віці,
Вона ж в моїм ніколи не була...

* * *

Горбатого не виправить могила,
Хто був лихим – лишається лихим.
Хто підлим був – змінитися не сила,
Хоч на коліна впасти перед ним...

В характері прижилась вже та вада,
Заполонила підлість душу й кров.
Людина, що хоч раз пішла на зраду,
Відсотків дев'яносто – зрадить знов...

Та є іще надія невелика,
Що все-таки життя колись навчить,
Що з того нерозбірливого лиха
Відкриє Бог їй очі хоч на мить...

* * *

Життя – то справа дивна й незбагненна:
Малюнок на піску із крапок-рисок,
Хоч все чорнило вилий у буденність,
Та доля не читатиме твій список...

І як там завтра, потім, за хвилину?
Одні питання, відгуків немає.
Бо як би не хотілось, а людина
Не зможе знати, що її чекає...

* * *

Таке життя, звикай, таке життя.
Нечистий провокує навіть Бога.
На жаль, не всім властиве співчуття,
Когось чужа заплутує дорога.

Комусь погано, як щасливий ти,
І він постійно мусить заважати.
В одному світі різні два світи, –
Добра і зла воюють в нім солдати.

* * *

Не повторюйте завчених фраз,
Лиш у казці їх слухають тричі.
Нехай вчинки говорять за вас –
Тільки в них видно справжнє обличчя!...

* * *

Не відкривайте всім свої секрети,
не довіряйте іншим кожен крок.
Бо більшість з них – всього лише естети,
що ждуть нових історій для пліток.

Відверто говорити – це відважно,
але не варто з усіма на «ти».
Не кожен з тих, що слухають уважно,
насправді хоче вам допомогти...

Хай краще з деким розділяють стіни.
Не виставляйте душу напоказ,
бо в той момент ви схожі на пір'їну,
яка до прірви близиться чимраз.

І постарайтесь більше посміхатись.
А для розмов існує безліч тем, –
бо ж треба жити, треба спілкуватись!...
Хай все у вас виходить без проблем!

Наскрізь

---

* * *

Не питайте про вік – це, здається мені, не важливо.
Він один наяву, але різний щоразу в душі.
Я, бува, як дитина, чекаю на казку чи диво,
А бува, як бабуся, з вікна виглядаю дощів...

Не питайте про час – в мене з ним особливі стосунки.
Він стрілою летить і зникає, неначе й не був...
Але інколи тягнеться так, що немає рятунку,
І молюся уже, щоби день цей скоріше минув.

Не питайте про світ – я про нього нічого не знаю.
І багато речей бачу тільки ночами вві сні.
Богу дякую я, що живу, що люблю, що літаю,
Що прийти на цю землю сьогодні судилось мені...

* * *

Не вбивайте невинних тварин...
Їхні очі сумні, як і долі.
Може, є у вас безліч причин
Не любити, та вбити – ніколи...

Не знущайтесь з бідних тварин,
Не зганяйте на них свої нерви.
Все записує книга згори, –
Не буває на небі перерви.

Не вбивайте невинних тварин,
Їхня смерть вам життя не облегшить.
Тільки кадри зловісних картин
Будуть в пам'ять вертатись, як вперше.

Адже кожна тваринка – жива,
Їй знайомі і страх, і страждання.
Й ні до чого тут жодні права,
Бо у вбивства нема виправдання...

А жорстокість засліплює ціль,
Це – неначе у мряці ходити.
Та за кожен спричинений біль
Все ж прийдеться колись заплатити.

* * *

Як там буде у житті – не здогадатися...
Що чекає в поворотах міста Час?
Скільки плакати призначено й сміятися?
Доля – річ, що подається без прикрас.

Як там буде у житті – не передбачити...
Скільки жде переживань і потрясінь?
З чим змиритись доведеться, що – пробачити?
Скільки ще душа пізнає сновидінь?

Як там буде у житті – не напроорочити...
Все за ширмою невіданих зірок.
І гадати – марно голову морочити, –
Не розплутати безвісний той клубок.

Як там буде у житті – лиш Бог обізнаний,
А майбутнє – ніби чисте полотно.
День наступний неодмінно буде пізнаний,
Лиш тоді, коли його проживемо...

* * *

Як шкода тих, що в ненависті чорній
Втрачають спокій, молодість і сон.
І, плани помсти пишучи у скронях,
Так рідко виглядають із вікон.

А весь цей час могли би присвятити
Своїй сім'ї і своїм діточкам.
Як шкода їх, їм дуже важко жити...
Вони руйнують серця свого храм.

* * *

Поговори зі мною ще хоч раз,
Я хочу все до краю розказати.
Я розумію: вже немає нас,
І слів назад ніколи не забрати.

Поговори зі мною, дай ще шанс,
Усе, як є, нарешті пояснити.
Я розумію: вже не буде нас,
Але не зможу з цим спокійно жити...

Поговори зі мною ще хоч раз,
Нехай душа вгамується від болю.
Перейде все, настане інший час,
Та я в думках завжди буду з тобою...

* * *

Бережи себе... Все колись минеться,
спалахне – і зникне, мов комета.
Хай говорять люди все, що заманеться,
вибір твій: розстав пріоритети...

Бережи себе... Не вслухайся в гамір, –
кожен звук не вчуєш і не вловиш,
та й не кожен має благородний намір –
так, на жаль, буває... що поробиш?

Бережи себе... Не звертай уваги,
прокидайся з посмішкою вранці
й пам'ятай, що спокій – явна перевага
у бурхливім морі ситуацій...

* * *

Іду своєю стежкою в житті...
Часом біжу, а часом тягну ноги,
Одного дня стою на висоті,
А іншого – страждаю від знемоги.

Часом літаю вільно, наче птах,
Часом повзу, та все ж не нарікаю,
Бо вірю: Бог освітлює мій шлях,
Коли надворі темрява блукає.

Я не здаюсь, хоч легко не завжди,
Та хто сказав, що труднощі ламають?
Немає в світі жодної біди,
Щоби добром не стала – точно знаю.

І навіть серед гірших почуттів
Шукаю позитиву, щоб напитись.
Іду своєю стежкою в житті,
Бо між чужими можна загубитись...

* * *

Я буду поруч навіть у ті дні,
Коли, насправді, буду геть далеко.
Дивися: вже ікони на стіні
Засумували... А в полях – лелеки...

Безбарвний колір неба восени
І ці важкі, мов з олова, хвилини.
Ти почекай ще трішки до весни...
Вона прийде – і стане довша днина.

А поки що – лише не забувай,
Що поруч я в думках своїх і мріях...
Зустрінемося скоро, лиш чекай,
Бо я у це без перестану вірю...

* * *

Мене колись слова чужі боліли,
Тривожили від смутку і до сліз.
Чому все так? Ніяк не розуміла,
Неначе йшла крізь непролазний ліс,
В якому кожен кущ – гірка шипшина,
Що дряпає до крові без жалю,
А я собі, немов мала дитина,
Мовчу, ховаюсь, плачу і терплю...
Спішив годинник... Щось приходить з часом,
А щось – іде, неначе й не було...
Навчилась я не слухати образи
І відрізняти холод та тепло.
А де всі ті, що зла мені бажали?
(Дай, Боже, їм здоров'я у житті).
Надіюся, давно щасливі стали
Й мене забули в суєті років.
Та все одно не ходжу там, де слизько,
Фільтрую зайві ноти звідусіль
І більше не беру до серця близько
Ніякий звук, що може нести біль...

* * *

Я так втомилась слухати усе це:
Прогнози, гнів, політика, брехня...
Не знаю, доки витримає серце
Крізь себе пропускати це щодня.

Хіба ж міняють щось одні розмови?
Та й наші нерви скоро закиплять.
А ті, хто це затіює, до слова,
В той самий час собі спокійно сплять.

Є люди, яким вигідні розрухи,
Щоб очорнити віри світлий храм.
Тоді вже просто й легко наші вуха
Сприймають те, що треба ворогам.

Ми всі – одне. Усім нам по дорозі!
Не зліться, не сваріться, не кричіть!
Лишіть при собі лиш холодний розум,
Забудьте все погане й відпустіть.

Ми маєм бути сильними! Спиніться,
Бо ворожнеча зараз – мов діра,
Яка усіх затягує... Миріться!
Нам навпаки – єднатися пора!

Не треба суперечок, сліз, тривоги,
Залиште слів безпереривний торг.
Ми гідні щастя, миру й перемоги,
Хай нам у цьому допоможе Бог!...

* * *

Люблю тебе, як любить тишу ліс,
Як люблять дощ весняні спрагли трави.
Ти у життя сумне моє приніс
Усі яскраві, теплі, світлі барви.

Люблю тебе, як цукор любить чай,
В тобі усе моє: добро й надія.
Бо ти забрав і відчай, і печаль
Та й з висоти небесної розвіяв.

Люблю тебе, як любить небо птах, –
З тобою геть не страшно постаріти.
Тримай це щастя міцно у руках –
Воно мене довіку буде гріти...

* * *

у жовтизні невікошених жит
червона пляма крові безневінних...
війна щодня псує розкішний вид
межі, де поле небо половинить.
ця течія руйнує береги,
і чорна стрічка в прапорі видніє...
чи не гризе вас совість, вороги,
коли поза фіранками стемніє?
в тривозі міст і у зажурі сіл
минають дні за днями, дні за днями.
болючі звістки ранять, глибше стріл,
серця людські спустошують жменями.
і губить всесвіт актуальність тем
в контексті «головне і другорядне»...
ніяка радість не затулить щем,
аж доки мир і спокій не настане...

* * *

Життя навчить, – воно і є та школа,
Яку пройти повинен кожен з нас.
Бо без його уроків ми ніколи
Не вмітимем розподіляти час,
Не зможемо дегустувати миті
І цінувати кожне надбання...
Бо тільки те, що справді пережите,
Приносить мудрість, досвід і знання...

* * *

Я за чужим життям не заглядаю, –
Мені аби догледіти своє...
Кидаюсь в кожен бік – та не встигаю:
Постійно незавершене щось є.

Завжди спішу – з кута у кут літаю,
Не маючи до себе співчуття.
Лише лягла – а тут уже й світає...
І мучить, часом, дивне відчуття.

Здається, ніби все це не зі мною,
Ніби у п'есі цій я лиш глядач:
Стою собі у Бога за спиною
І слухаю, а Він – оповідач...

І навкруги – там скрізь щасливі люди,
Вони знайшли себе у суєті.
Лиш я одна – якась чудна приبلуда –
Між днями ношу воду в решеті.

А може, в цьому й сенс? Сама не знаю...
Вслухаюся у днів магічний дзвін...
А у чуже життя не заглядаю, –
Мені би розібратись зі своїм...

* * *

Я кожен день ловлю себе на думці,
Що в цьому світі все не просто так...
Здається, навіть в незначному звуці
Ховається якийсь таємний знак.
Буває, хтось підказує неначе,
Який з усіх обрати шлях мені.
Можливо, це нічого геть не значить
І схоже на ілюзії смішні,
Та я живу своїми відчуттями,
Керуюсь ними всюди і завжди.
Якщо любити – значить до нестями,
Якщо іти – лишаючи сліди...
Я знаю, Бог веде мене за руку,
Коли навколо сотні небезпек,
І правильну дає щоразу думку,
Щоб відрізнити істину і фейк.
І навіть якщо десь, собі на диво,
Спіткнуся об гострий камінь і впаду –
Не нарікатиму, бо так, можливо,
Від мене доля відвела біду...

* * *

Все мусить бути добре – не журись...
Цей світ давно належить оптимістам.
Живи, удосконалюйся, учись,
Бо це ніколи не буває пізно.

Учись літати вільно між людей,
Учись любити, плакати й сміятись.
Будь вдячний Богу за прожитий день,
Умій прощати і умій прощатись.

Сідлай шляхи, не ходжені ніким,
Будуй своє майбутнє кольорове.
Розвіюй страх і сумніви, як дим,
А все сумне й погане – тимчасове.

І не шукай добра на чужині,
Немає краще десь, як в рідній хаті.
Цвіте душа, як вишня навесні,
Ти тільки тут по-справжньому багатий...

НАЙКРАЩИЙ ДЕНЬ

Залиш позаду все, уже прожите,
зніми з плечей поношений піджак.
Ніяк не склеїш дзеркало розбите,
не вернеш в небо зламаний літак.

Життя одне. Не бійся щось міняти, –
велику силу має кожен крок,
бо ти хоча би можеш порівняти,
засвоїти іще один урок.

І хай він буде добрий чи поганий,
але його здобути – головне.
Не треба будувати безліч планів,
бо мусить збутись радісне й сумне.

Стрічай з любов'ю сутінки й світання,
що буде завтра – знає Бог один.
А ти – це ти: єдиний і останній,
лишайся сам собою назавжди.

Й ніколи не заціклюйся на «вчора»,
не стій на перехресті двох світів.
Яка різниця – п'ятниця, вівторок,
це все одно найкращий день в житті!

* * *

Я на Різдво хотіла би в дитинство...
Туди, де заметілі до небес,
Де на душі спокійно й урочисто –
У світ гучних колядок, мрій, чудес...

Я пам'ятаю, як звучали хором
В уяві чийсь тихі голоси,
Коли вели їх за собою зорі
У край, де народився Божий Син.

Я ніби бачу ті маленькі ясла,
А в них – новонароджене дитя...
З тих пір почався другий відлік часу,
Щоб дати шанс нам на нове життя...

В дитинстві все сприймалося інакше.
Лишилися в серці спогадів сліди
До болю, до деталей, до мурашок...
Якби ж мені хоча б на мить туди...

* * *

На жаль, не завжди помагає час
Відчути між століттями різницю.
Злочинці вільно ходять поміж нас,
А чесних усе більше у в'язницях...

* * *

Не смій собі казати: «Я не можу»,
Іди вперед наперекір вітрам.
Ніхто тобі ніколи не допоможе,
Якщо ти не повіриш в себе сам!

Не думай говорити: «Я здаюся...»,
Хоч як уперто підганяє час.
Лиш заспокій себе: «Хай помилюся,
Та буду знати вже на другий раз...»

Ніколи не кажи собі: «Не справлюсь...»,
Невпевненість – то подруга тривоги.
Лиш подумки повторюй: «Постараюсь,
Але хай буде так, як хоче Бог...»

* * *

Навколо тисячі слоторговців
вслухаються в думки німих вітрів...
Наше життя, немов на гучномовці,
звучить у стінах друзів й ворогів.

Наше життя постійно під прицілом
чужих очей, і навіть в темноті...
Одні сміються, глумляться із тіла,
а інші – з душ братів своїх в Христі.

Чекає хтось новин, неначе ранку,
та не завжди хороші до смаку.
Пройде багно й болото, ніби танком,
лише б знайти сенсацію якусь.

Наше життя записане й без камер
у головах любителів пліток,
Розбите вщент сліпими язиками,
які фіксують кожен зайвий крок...

Але хіба ми живемо для когось?
Не треба марно витрачати час!
Не вартий ні копійки чужий голос,
якщо звучати буде проти нас...

* * *

У протиріччях теорії й практики
Не відкидайте чужих міркувань.
Життя людини – немов математика:
Чим більше знаєш, тим більше питань...

* * *

Ви в цім світі не просто присутні –
Не шукайте для щастя підстави,
Не губіться у клопотах буднів,
Розфарбуйте сіре яскравим!...

* * *

Я звичайна, як інших мільйони,
Звичайніша звичайних усіх:
Часто вірю в людські забобони,
Чи, бува, спокушаюсь на гріх.

Та для когось не буду мінятись,
Бо – не річ, щоб подобатись всім.
Кимось іншим не звикла здаватись,
Не сидітиму в кріслі чужім.

Я звичайна... Між чорним і білим,
Між землею і небом лечу.
То з душею змагаюсь, то – з тілом,
І за кожную помилку плачу.

Хай нелегко часами буває,
Не чекаю жалю й співчуття.
Бо завжди розумію і знаю:
Що б не сталось, усе це – життя.

* * *

Боже, бережи мою сім'ю,
Я нічого більшого не прошу.
Щастя дай усім, кого люблю –
Людям, яких вірно в серці ношу...

* * *

Мудрець помер... На похороні – пусто.
Ніде не чути сліз сумних октав.
Ще за життя було народу густо,
Бо не одним пораду добру дав.

Нічого не зажив – ні крихти статків.
Все розділив знедоленим, слабим.
Лише старенька з-під соломи хатка
В облізлу шибу вигляне за ним.

А біля хати гнуть гілля тополі –
Німі тяжкої долі глядачі.
Вони ж то знають: дід тепер на волі –
Пішов, як гість, беззвучно уночі.

Обмовляться сусіди під порогом:
«Шкода старого, – щирий чоловік»
І ледве чути «Спочивайте з Богом»
Його у небо проведе навік.

Це тільки потім – через сотню років,
Його назвуть знавцем людських сердець.
А поки дяк молитвою за спокій
Підводить тихо днів його кінець...

* * *

Не бути байдужим – це майже усе, що потрібно.
Найбільших висот досягає просте співчуття.
Суть навіть не в тому – багата людина чи бідна,
Бо всі надбання зберігаються в книзі життя.

Не бути черствим, не лишати в біді наодинці.
Усе нам під силу – було би бажання лишень.
Здолати зневіру, забути про страх і гординю –
Це те, що підносить і сенсом наповнює день.

Не бути жорстоким – сприймати чуже, наче власне.
Стояти на варті маленьких, та щирих чудес.
Відкрити обійми для тих, хто в самотності гасне,
Й носити із гідністю титул «творіння небес»...

* * *

Не треба слів даремних, перестань.
Лише тихеньке й щире «я щасливий» –
Ось відповідь на сотні запитань.
А інше все – повір, не так важливо...

* * *

Що сказано – не стерти й не спалити,
За все прийдеться нам відповісти.
Можна багато й довго говорити,
Та головне – зуміти довести...

* * *

Нічого, кажуть, не буває двічі.
Для когось це всього лише слова.
Але коли загляне осінь в вічі,
Ще не запізно вірити в дива.

Звичайно, у природи все циклічно,
А в нас – людей – для спогадів є сни...
Шкода, що юність не приходить двічі –
Душі нестямно хочеться весни...

* * *

Мудрість не знайти у Інтернеті,
Не узяти з книги чи кіно.
Мудрість – це твої падіння й злети,
З втіхи й болю в'язане сукно.

Мудрість – не посада чи освіта,
Не на грудях ношені зірки.
Мудрість – твоя подорож у квітах
І колючих тернах крізь роки.

Так, розумним бути кожен може,
Бо шедеври творять не святі.
Але тільки досвід допоможе
Висновки зробити у житті...

* * *

Найкращий час для радості – сьогодні,
Не ждiть на це сприятливих годин.
Життєві негаразди – як безодня:
Незримо п'ють енергію судин.

Заставить доля ще посумувати,
Але тепер нема на це причин.
Дозвольте серцю смуток подолати
Й забути про шалений часоплин.

Найкраща мить для щастя – саме зараз,
Не бійтеся вдихнути цей момент.
Для того, щоби легшим все здавалосьь,
Хоч інколи робіть експеримент.

В житті нема ні плану, ані схеми, –
Воно iде без гасел гамірних.
Насправді, не такі страшні проблеми,
Як наше дивне ставлення до них.

Ну а підстав поплакати – повірте,
Знайдеться поміж днів ще сотні раз.
Тож поки можна – веселіться й смійтесь,
Бо тільки це земний плюсує час...

* * *

Мені би впасти на м'яку траву
І, як в дитинстві, рахувати хмари...
І щоб здавалось, наче я пливу
Десь в вишині, серед небесних марев...

Мені б на мить вернути ту пору,
Коли усе було таким безжурним,
Вдихати насолоду лісову
І слухати смерек скрипучі струни...

Як швидко час минає... Не збагну.
Неначе вітром вдаль його відносить.
Ще вчора проводжала я весну,
А вже чекає за порогом осінь...

* * *

Якщо вам раптом скажуть: «Ти – як всі.
Як інші всі. Немає незамінних»,
Не вірте у слова фальшиві ці,
Бо ви такі єдині, ви – безцінні...

Ви – особливі, вірте в своє «я»,
Хай жоден докір віру не погубить.
Лишайтеся собою, хай там як,
Саме за це, насправді, хтось вас любить.

Ви – неповторні, й завжди буде так,
Ніхто не бачить світ крізь ваші очі.
Вам Богом дане право на свій шлях, –
Ідіть по нім, як серце того хоче...

* * *

Час усе розставить на місця,
Відповість на кожне запитання.
В нім нема початку чи кінця,
В нім нема ні перших, ні останніх.

Час розкриє кожну з таємниць -
Пам'ятає він навіть забуте.
Не розгубить жодну із дрібниць, -
Все у ньому точно і по суті.

Хтось вважав, що володіє ним,
Дехто думав: зможе підкорити,
Маючи лиш мрію, й разом з тим
Скромну мить, залишену прожити.

Вже мільйони вірили у фарт
І старались час зробити довшим.
Всі вони втратили азарт,
Еліксир безсмертя не знайшовши...

Не старайтесь обманути час,
Не вдалося це іще нікому.
Поки ми живі – усе для нас,
Те, що треба знати – нам відомо...

* * *

Щасливий той, хто знає смак життя,
Хто дегустує подихом повітря
Й щодня проносить кожне почуття
Крізь серце, не розвіявши за вітром...

Щасливий той, хто вірить у дива,
Хто у душі дитиною лишився
Й відповідає за свої слова,
Хто на чужих дорогах не губився.

Щасливий той, хто тішиться дощу
І сонцю зранку в відповідь сміється.
Хто в бурю й сніг несе свою свічу,
Не скаржиться ніколи й не здається...

Щасливий той, у кого всі живі,
Хто сенс життя пізнав доволі вчасно,
Кому пусті плітки не в голові...
Щасливий він, бо в нього все прекрасно...

* * *

Якби ми вмiли розбиратися у людях,
Напевно, менше би страждали у життi.
На жаль, багато з обкладинки книжку судять,
Без зайвих роздумiв, тривог, передчуттiв.

Багато з нас живуть iлюзiями свiту.
Не знаю, може, так i легше до пори:
Летиш беззахисним метеликом на свiтло,
Не розумiючи, що в ньому ти згориш.

Якби ми вмiли розрiзняти чорнi плями
На бiлих крилах наших вiрувань i мрiй,
Можливо, швидше би приходили до тям,
Пiсля усяких потрясiнь й перипетiй.

Якби ми вмiли... Лиш у вiдповiдь – мовчання,
Нiякi звiстки наперед не зазвучать.
Стоять i пилом припадають всi повчання
До того часу, поки рани не навчать...

* * *

«Навіки разом...» – вірили хештеги,
Фотоархів збирав тепло сердець.
Але хіба допоможуть обереги,
Якщо людина вирішить: кінець?

«Навіки разом!» – ніч услід кричала.
Сміявся тихо час іздалека...
Ввійти в чиясь життя – маленька справа,
Лишитись в ньому – праця нелегка.

* * *

Багато слів, і кожне – паралельно,
Не зліпить їх до купи навіть клей.
Сміється дехто: «Це ж бо не смертельно,
І може бути з кожним із людей.»

Багато сліз, і кожна з них даремно -
Не тим ти переймаєшся, не тим.
Не страшно йти, коли навколо темно,
Страшніше прикидатися святим...

* * *

Зламайте свої принципи і плани,
В яких нема для щастя ані дня.
Нехай проб'ється сонце крізь тумани,
Хай проросте сміливості зерня.

Забудьте про бар'єри й перепони,
Поставте собі ціль – і легко йдіть.
Чим довше вами правлять заборони,
Тим важчим і складнішим буде світ.

Зруйнують стіни, що не дозволяють
Вам вільно милуватися дощем.
Не все таке страшне, яким вважають:
Чим більше волі, тим шукають ще.

Не бійтесь невідомого, нового,
Хай дивні у душі передчуття.
Пізнати серед всіх себе самого –
Напевно, це і є оте «життя»...

* * *

бути сторінкою – стати книгою,
бути сніжинкою – стати кригою,
бути слабкою й водночас міцною,
та попри все – залишитись собою...

* * *

Я сотні раз помилялася в людях,
Чекала надто багато від них.
Терпіла зраду, та вірила в чудо,
Вважала блазнів героями з книг.

Я довіряла, неначе дитина,
З душею навстіж, без задніх думок.
І потрапляла в густу павутину.
Поганий досвід – життєвий урок...

Міняє час почуття без упину,
Та хай зостануться совість і стид.
Щоб не прийшлося вносити людину
В Червону книгу як вимерлий вид.

* * *

Я сумую, я дуже сумую...
Зазвичай про це просто мовчать.
Час ніколи й ніщо не лікує,
А чужі настанови – не вчать.

Я сумую, хвилини – як вічність –
Сипле вітер шматочками скла.
Почуваюсь, мов квітка у січні,
Що під сонячний день розцвіла.

І від того нікуди не дітись,
Якщо правда – то краще в лице.
Тільки ти можеш душу зігріти,
Але, шкода, не знаєш про це...

* * *

Є дні, які не хочеш відпускати –
Щасливі, теплі, сонячні, ясні,
Із присмаком меліси або м'яти,
Із запахом фіалок навесні.

Є люди, яких хочеш обійняти
Без слів і без причини – просто так.
З якими дуже легко розмовляти,
Ваші серця неначе б'ються в такт.

Є миті, які хочеться назавжди
В душі, як щось найкраще, зберегти.
Лиш дай їх, Боже, кожному пізнати
У круговерті буднів й суєти...

* * *

Не важливо куди, а важливо із ким,
Коли поряд Людина – дорогою легше.
Ми для себе шукаємо сотні причин,
Щоб повірити вкотре, як вперше...

* * *

Я добре знаю, що таке тонути –
Летіти мовчки каменем на дно
І гірко захлинатись від отрути...
Тоді уже, здається, все одно.

Я добре знаю, що таке горіти,
Коли все тіло в опіках пече...
А навкруги, як завжди, сонце світить,
Буяють трави і вода тече.

Я добре знаю, що таке страждати
І від безсоння мучитись вночі...
Коли бинтами ран не замотати,
Бо вони дуже глибоко в душі.

Але навчилась попри все радіти,
Пройшовши крізь десятки почуттів.
Вони ж потрібні нам, щоб зрозуміти,
Який важливий спокій у житті...

* * *

Ми з тобою давно не чужі,
І ніколи не будем, можливо.
Ти щоразу лишаєш в душі
Щось яскраве й безцінно важливе...

* * *

Забула все, що знала дотепер,
Мов опинилась десь на роздоріжжі,
Неначе хтось усе колишнє стер,
І я – не я. Не та, що була, більше.

Завмер годинник. Час на місці став.
Куди тепер? Котра моя дорога?
І як обрати ту, одну зі ста?
Боюсь себе, боюсь людей і Бога...

Колись здавалось: знаю геть усе.
Була занадто впевнена. Наївна.
Не думала, що вітром рознесе
Мою, роками виважену, рівність.

З'явилась дивна думка, наче я
Лишень недавно, вчора народилась.
І ще не знаю, як моє ім'я,
І ще на світі зовсім не прижилась.

Одне лиш знаю: є на світі хтось,
Повинен бути той, хто допоможе.
Колись – я вірю – зійде весь мороз,
Й настане день – безхмарний і погожий.

* * *

Ніколи не брешти мені, благаю...
Це дуже важко іноді, я знаю.
Хоч би й гіркою виявилась правда,
Я все одно їй завжди буду рада.

У правді сенс людського існування,
Все інше – тимчасове маскування.
Бо навіть наймайстерніші з обманів
Стають відомі пізно, а чи рано.

Я не терплю неправди будь-якої,
Бо кожна з них веде лише до болю.
І хай там що – в житті усе буває,
Ти тільки не брешти мені, благаю...

* * *

Час іде, як серійний вбивця:
Без найменшої з мук совісті.
Докидає зморщок на лиця
І дописує розділи в повістях...

Наскрізь

---

* * *

Я схиляюсь до думки, що в хаосі днів і хвилин
Найпотрібніші лиш із людей залишились зі мною.
Вони – ніби намисто з яскравих коштовних перлин,
Що на нитку нанизує час в подарунок з любов'ю...

Вони різні насправді, і в кожного цілі свої:
Хтось навчив мене вільно літати, а хтось – зупинятись,
Хтось мене підіймав, коли впаду, і рани гоїв,
Та без з них не могла б до кінця я собою назватись.

І любов моя з ними. Глибоко. На рівні клітин.
Незалежно від того, який мають вік, а чи расу,
Я ціную усе в них: від погляду і до морщин.
Тільки люди для мене в житті – найдорожча прикраса...

* * *

Час іде не на нашу користь.
Він ще є, але скільки саме?..
Батько й мати – найбільша гордість,
Подарована нам небесами...

* * *

Не треба напоказ розмов барвистих:
Одні сміються з того, інші – судять...
Молитва – це святе і особисте,
Залиште її Богу, а не людям.

* * *

Ніколи не благай когось лишитись,
Якщо зібрався – хай собі іде...
Повір, насилу милим не зробитись,
На світі ще багато є людей.

І хай прийдеться плакати, страждати.
В житті підказок безліч та ідей.
Але якщо старий не відпускати,
То як тоді новий настане день?

Потрібно завжди уперед дивитись.
Час крутиться невпинно, як земля.
Ніколи не проси когось лишитись,
Бо той, хто йде, – людина не твоя...

* * *

Здається, я тону у хвилях днів,
А може, так влаштований цей світ:
І тисяча чужих прекрасних слів
Не варті твого тихого: «Привіт...»

* * *

Найбільше не люблю в житті – прощатись,
Вишукувати правильні слова.
Вони тоді звучать, немов акафіст
В суботу поминальну. Я ж – жива...

І клятви всі, й порожні обіцянки, –
Їх випарує в безвість день новий.
Стараються триматись до останку,
А потім – вилітають з голови...

Прощатись треба мовчки, безпроблемно,
Лишивши на місцях усі мости.
Адже слова – неначе теореми:
Чим більше їх, тим важче довести...

* * *

Я маю все і в той же час – нічого:
Свобода, простір і мільйон... замків.
Себе тримаю в полі зору Бога,
Та цей процес лише на рівні слів.

Я маю все, що лиш дано людині,
Та чи ціную завжди? Ні, на жаль.
Буває забагато: топлюсь в днині,
А потім мить – і час відплив удаль.

Я – пил землі із місією «Доля»,
Бо ж родяться, напевно, неспроста.
І порівно в мені і цукру, й солі.
Я повна щастя й водночас – пуста.

Заходжу в кут глухий: кричу, молюся,
Благаю небо вихід віднайти.
І більше всіх сама себе боюся:
Від себе неможливо утекти.

Я маю все. І часто цим горджуся,
А часом нию, як мале дитя.
Живу із ним в одному кроці, дусі,
Бо все те зветься коротко: життя...

* * *

Краса душі – найвища нагорода,
що Богом подарована людині.
Якими б не створила нас природа –
найголовніше те, що всередині...

* * *

Мільйони слів звучать, немов трембіти,
Тримають простір щастя і невдач.
Та тільки два – найголовніші в світі:
Прості старенькі «дякую» й «пробач»...

* * *

вихід є завжди, аж до останнього, як надія.
що буде завтра? мабуть, і добре, що не знаєш.
світло оцінюєш тільки тоді, коли стемніє.
щастя оцінюєш тільки тоді, коли втрачаєш...

* * *

Я хочу знати, що ти відчуваєш.
Мені потрібно це... Та хай там як,
Усе навкруг змінилось, уявляєш?
Давно уже не почувалась так...
Тебе зустріну ніби випадково, –
Достатньо, мабуть, погляду лишень.
В твоїх очах таємно-загадкових
Утоплю сірий, монотонний день.
Щось є між нами... Це не передати.
Десь губляться у безвісті думки.
Дивлюсь на тебе – й хочу обійняти,
Торкнутись ненароком до руки.
Щось є в тобі, для мене особливе,
Якесь водночас дивне і нове,
От тільки відстань, довга й хвороблива,
В потоці днів чіпляє за живе.
Щось є в тобі – незвичне і красиве,
І так непросто проходити повз,
Бо кожен раз мені потрібна сила,
Мов тягне якась магія, гіпноз.
Щось є між нами... Знаю, це взаємно,
Якийсь чарівний простір почуттів.
З тобою завжди легко і приємно,
Спасибі, що ти є в моїм житті...

* * *

Вірю у те, що все найкраще – попереду.
Дні – щоб радіти, а не губитися в здогадах.
Щастя – не просто прожити ще одну середу,
Щастя – лишити її, як найліпшу, в спогадах...

* * *

Приходить час, коли аналізуєш
Усе, що пережите до сих пір.
Немов слова складаєш і рахуєш,
Щоб потім ними написати твір.
А скільки помилок було? Без ліку...
Життя – роман із тисячі томів,
І написав би все, зберіг навіки,
Якби докупи склеїти зумів...

ПРОТИРІЧЧЯ

У когось поганий настрій, в когось – здоров'я.
Хтось живе у ненависті, хтось – в любові.
На когось чекають вдома, а хтось – самотній.
Одні тонуть у щасті, а інші – в безодні...
В кожного є своя втіха й своє безсоння,
Хтось пішов від нас вчора, а хтось – сьогодні...
Так, буває і я стирчу в песимізмі:
Дні – вони ж, як люди, – бувають різні.
Напевно, старію: мовчу дедалі частіше,
І те, що колись подобалось, зараз не тішить.
Деякі речі довше важу й порівнюю.
Хоч інколи в сумі зовсім не те дорівнює.
Збираю усі протиріччя, навіяні вітром,
Життя таке швидкоплинне й коротке, як літо.
Дещо у світі не варте навіть копійки,
Інше – безцінне й важливе буде довіку.
Дехто про це не думає, я ж – часто..
Про те, як важко піднятися й легко впасти,
Про те, хто нами править й з яких станцій,
Про те, де і ким ми прокинемось вранці...
Може, всі оці висновки завтра зміняться,
І я не так реаую на все, що стрінеться.
Але незалежно від того, що станеться,
Хай піде погане все, а добро зостанеться...

* * *

Колись ти станеш жінкою... А поки
Лишень маленька дівчинка, дитя.
Наївно мамі підставляєш щоки
Для поцілунків, й це – твоє життя.

Коли тебе не бачу – дуже сумно,
Неначе мучать затяжні дощі.
Бо ти – мій найцінніший подарунок,
Частинка мого серця і душі.

Не хочу кожен день тебе повчати, –
Багато нот звучатимуть дарма.
Бо ти сповна пізнаєш слово «мати»,
Лиш коли будеш матір'ю сама...

* * *

Знайти своє місце – єдина мета
життя на величній Планеті...
Як часто його ми шукаєм не там,
падіння вважаючи злетом?

Знайти своє місце – важливий контент,
наповнення подиху сенсом.
Утримати щастя, ловити момент,
радіти буденним процесам.

Знайти своє місце, осісти, врости
і вільно коріння пустити,
де будеш потрібним, де будеш цвісти...
Оце й називається – жити...

* * *

Старайся щастя бачити в усьому:
В краплинах зливи, в променях згори,
В нічному небі та в ударах грому,
І сам собі частіше говори,
Що ти щасливий, – маєш все для цього:
Здоров'я, рідних й головне – життя.
Не забувай подякувати Богу
За кожен день, за кожне почуття,
Яке прожив і переніс крізь душу...
Не жди тривоги і лиха теж не жди.
Повір, ніхто твій спокій не порушить,
Як будеш в собі впевнений завжди...

* * *

Ніколи у житті не зарікайтесь
І висновків поспішних не робіть -
Усе не завжди так, як може здатись...
Любіть, радійте, дихайте, живіть,
А далі – час покаже... Невідомо,
Що він готує кожному із нас.
Нам у цім світі ніби все знайома,
І можна говорити сотні раз,
Але що буде завтра – не дізнатись,
Не взнати й не розвідати ніяк.
Ніколи у житті не зарікайтесь,
Бо все одно навряд чи буде так...

* * *

Є ті, кому завжди замало,
Отак б гребли, усе згрібали
Й, неначе зомбі: брати, брати!
«Ха, що нам судді, що нам ґрати!»
Усе під нуль, усе до решти:
Старі останні з люду мешти,
Навіть шкарпетки – й ті згодяться,
Хоч мухи всі на них злетяться,
Забрати, випрати – й продати,
Хоч щось, та можна за них мати.
Із рук останній кусень хліба,
За копійки і бабу, й діда
Здадуть хоч в рабство пожиттєво.
Лишень би гроші – і миттєво!
І думаєш собі: та що ж це?
Невже продали би і сонце?
Невже і небом би вдалились?
Може, тоді вже б наситились...

Мораль коротка і проста:
Живіть здорові і до ста,
Хай Бог всього доволі дасть,
Та до добра чужого – зась!

* * *

«Божевільна...» – подумає хтось,
«Дуже дивна...» – шепочуться інші.
Я ж іду, посміхаюсь чогось,
І навколо усе мене тішить.

Я щаслива. Не чую людей.
Все здається прекрасним навколо.
Я прожила іще один день
Без утрат, без страждання і болю.

Мов лечу, забуваю про час,
Як це добре – безкрилим літати...
Тільки те, що наповнює нас,
Визначає сьогодні і завтра...

* * *

Ти знаєш, я не хочу говорити
Про те, що буде завтра чи колись.
Життя одне – без «потім», без кредиту,
Нічого не пізнати боячись.

Ти знаєш, я не хочу сумувати,
Чекаючи погане звідусіль.
Якщо лишень жалітись і зітхати,
То й цукор з часом згіркне, наче сіль.

Важливо те, як навкруги дивитись,
Прекрасна може бути і стерня.
Я хочу просто – вірити і жити,
Ловити миті радості щодня...

* * *

Врятуйте Землю – хай вона живе,
Хай дихають ліси на повні груди!
Нехай щодня щось родиться нове,
Нехай усе навкруг здоровим буде!

Врятуйте Землю – хай росте трава,
Буяють квіти і хлюпочуть води!
Вона кричить і плаче ледь жива,
А ми із вами – часточка природи...

Врятуйте Землю... Хай панує мир,
Хай свіжістю наповниться повітря.
Бо це – наш дім, а не смітник чи тир,
Та ми ж самі для себе гострим вістря...

Врятуйте Землю хоч би для дітей,
Вона за це десятки раз віддячить.
Адже залежить все від нас – людей.
Вона байдужість нашу не пробачить...

* * *

Нічого не змінилося – я та ж...
Лиш не така наївна, як раніше.
Вже не веду із серця репортаж
Для тих людей, яким не вірю більше.

Я перестала плакати вночі
Через безглузді докори сумління.
Й багато почуттів вже на ключі
Як досвід на наступні поколінняя.

Я не цікавлюся життям чужим,
Недоліків у інших не шукаю
І не біжу на мрій рожевий дим,
Бо все, що мені треба, я вже маю.

Даремних бесід зменшила тираж,
Із кожним днем ціную більше тишу.
Нічого не змінилося – я та ж,
Й такою, певно, до кінця залишусь...

* * *

Безслідно не зникає жоден вчинок.
Утратити можливість – це біда...
В житті нема перерв, а чи зупинок, –
Воно біжить нестримно, як вода.

І так важливо встигнути сказати
Усе, що в серці крізь роки несеш.
Порадити, почути, обійняти,
Адже для когось це – життєвий сенс...

* * *

У світі безліч надважливих тем
Болючих – про межу життя і смерті...
А ми собі шукаємо проблем,
Які не варті й слів, якщо відверто.

В когось хвороби: СНІД, чума чи рак,
А хтось води шукає хоч ковточок...
Упав і вщент розсипався літак.
Синів везуть в гробах з гарячих точок.

Десь ураган збирає сотні жертв,
В когось потоп навік забрав сусідів...
Десь мати вираховує бюджет,
Чи стане дітям молока і хліба...

А десь бабуся гладить постамент
Свого онука й плаче над ним тихо...
Згадайте це у той сумний момент,
Коли здаватиметься, що вам лихо...

* * *

Любові не бува наполовину, –
Вона або існує, або... ні.
Шукайте у житті свою людину,
Щоб дні ділити – радісні й сумні.
Шукайте тих, з ким добре і мовчати,
І голосно сміятися з дурниць.
Хто буде вас такими поважати,
Які ви є – до краю, до дрібниць.
Шукайте тих, з ким хочеться літати,
Хто вам дає свободи відчуття.
А як знайдете – то не відпускайте,
Бо так буває раз на все життя...

* * *

Він мало говорив, – і все по суті,
Не обіцяв багато й не брехав.
Він просто був в її житті присутній
Й за це нічого геть не вимагав.

А їй красивих слів не бракувало, –
Наслухалась їх сотні за роки.
Та щось завжди у серці оберталось,
Коли торкався він її руки.

«Вдягайся тепло. Ти сьогодні їла?»
«Чого ти плачеш?»... Й сльози витирив.
І обіймав, коли душа боліла,
І коли спала, ковдрою вкривав...

Отак удвох їх повела стежина,
А що ще треба людям у житті?
Любов – це не слова. Любов – це вчинки.
Бо саме в них вся сила почуттів...

* * *

Зварю тобі кави. Присядемо ще на доріжку.
Погляну у очі – розплачусь і благословлю...
Ти, взявши рюкзак, на порозі погладиш ще кішку
І крикнеш з-за хвіртки: « Усе буде добре, люблю!»

Я стану в вікні – і у серці осяде тривога.
Ростила для себе тебе, а не для ворогів...
Єдине, що лишиться – тихо молитися Богу,
Щоб Він тебе, сину, шляхами безпечними вів...

Щоб ангел-хранитель ходив за тобою слідами
Й беріг від біди, зігріваючи в холод нічний.
Завжди пам'ятай, що чекає на тебе тут мама
І вірить: повернешся скоро додому живий...

* * *

Ти не зможеш надіслати повідомлення...
Вже не буде ні у горі, ні у радості.
Абонент від тебе просто дуже втомлений.
Абонент вже поза зоною досяжності.

Він звичайно пам'ятає всі побачення,
І ще довго твої очі будуть снитися.
Але це тепер немає зовсім значення,
Бо є мрії, яким більше не здійснитися.

Все минає. І нічого не повториться.
Заживають рани – мерзлі і обпечені.
Не дарма в народі мудрими говориться:
Не змінити те, що долею приречене.

Далі – порізно. По квітах і крізь зарості.
Буде сонце, будуть віхоли й хурделиці.
Абонент вже поза зоною досяжності
Й до минулого ніколи не повернеться...

* * *

Я чекаю весни,
Щоб забути засніжену втому.
Я відмірюю кроки,
Як небо вимірює час.
Світ занадто тісний,
Аби нам не зустрітися в ньому.
І занадто широкий,
Щоб другий отримати шанс...

Та що би там не сталося – ти вір, вір, вір.
Щоб вії доторкалися далеких зір.
І що би там не сталося – ти мрій, мрій, мрій .
Усе в твоїх руках, ти тільки дій!
І що би там не сталося – ти вір, вір, вір.
Щоб вії доторкалися далеких зір.
І що би там не сталося – ти мрій, мрій, мрій .
Усе в твоїх руках, тому не стій!

Я чекаю весни,
Щоби квіткою вирости в полі.
Відраховую дні,
Коли прийде для зустрічі час.
Світ занадто тісний,
Аби нас не помітила доля,
І занадто широкий
Аби ми ще зустрілись хоч раз.

Та що би там не сталося – ти вір, вір, вір.
Щоб вії доторкалися далеких зір.
І що би там не сталося – ти мрій, мрій, мрій .
Усе в твоїх руках, ти тільки дій!
І що би там не сталося – ти вір, вір, вір.
Щоб вії доторкалися далеких зір.
І що би там не сталося – ти мрій, мрій, мрій .
Усе в твоїх руках, тому не стій!

* * *

Замовкала, плакала, і шкодувала.
Скільки ще потрібно долі поворотів?
Тисячі разів уже себе питала:
Що робити далі, і що буде потім?
Цілувати, обіймати міцно-міцно.
Тільки він уміє, як ніхто у світі.
Дуже схожі й одночасно зовсім різні.
Наче кораблі космічні без орбіти.

Розум каже: біжи, біжи, біжи.
Тікай від нього, доки не запізно.
Серце шепче: лишись, лишись, лишись.
Життя без нього стане зовсім прісним.

Емоційно нестабільна і жорстока.
Ніжна, лагідна в бавовняному платті.
Вираховує у зошиті відсотки:
Скільки білого лишилося на карті?
Знає все, але не хоче розуміти.
Прочитала, як живуть хамелеони.
Нехай треба буде знову потерпіти,
Але тягнуть, як магніти, заборони.

Розум каже: біжи, біжи, біжи.
Тікай від нього, доки не запізно.
Серце шепче: лишись, лишись, лишись.
Життя без нього стане зовсім прісним.

* * *

Коли стемніє за вікном
І ніч впаде, немов зі сталі,
Читай мені десятий том
Про свої смутки і печалі:
Про те, як важко було там,
Без мене вечором лягати
Й холодним західним вітрам
Свої думки розповідати.

Я пам'ятаю все в деталях:
Як ми любили, як літали,
В обіймах ранки зустрічали,
Чому ж тепер чужими стали?
Я пам'ятаю все в дрібницях,
Любові рай в твоїх зіницях,
І каву з присмаком кориці...
Як шкода, що це тільки сниться.

Коли настане новий день
Й зайде проміння до кімнати.
Ми вдвох залишимо готель
Й поїдем на таксі до хати.
Забудь усе, що не про нас,
Книги сумні сховай подалі.
Почався зовсім інший час:
Час без розлук й пустих вокзалів.

Я пам'ятаю все в деталях:
Як ми любили, як літали,
В обіймах ранки зустрічали,
Чому ж тепер чужими стали?
Я пам'ятаю все в дрібницях,
Любові рай в твоїх зіницях,
І каву з присмаком кориці...
Як шкода, що це тільки сниться.

* * *

Пора тобі отямитись, наївна!
І не дивися в очі так, – дарма.
Ну що, вже не така багатослівна?
Вже не літаєш, – мабуть, крил нема.
Повірила словам його солодким
І понеслася, як бджола на мед.
Та виявилось літо геть коротким:
Закінчилось незвично, як сонет.

А час мине – забудеш ти його ім'я.
Усе міняється: й обставини, і люди
Передусім подбай про своє власне «я».
Бо ти у себе завжди будеш.

Пора тобі одуматися, жінко,
Згадати, що у себе ти одна.
І як би зараз не здавалось гірко,
В природі за зимою йде весна...
Говорю з нею чесно і відверто,
Повторюю, буває, сім разів,
Яка ж вона усе-таки уперта:
Та дівчина, що в дзеркалі моїм...

А час мине – забудеш ти його ім'я.
Усе міняється: й обставини, і люди
Передусім подбай про своє власне «я».
Бо ти у себе завжди будеш.

* * *

Цінуйте відвертість, – вона економить ваш час,
А час – це, мабуть, найдорожче, що є у людини...
Якби всім сміливість: лиш правду (без жодних прикрас)
У очі сказати спокійно, без грама гордині.

Без краплі сарказму, без гніву і жодних образ...
«Відвертих не люблять», – ви скажете. Повністю згідна.
Та скільки ж хвилин, днів чи тижнів з'явилося б в нас,
Щоб бути із тими, кому ми насправді потрібні...

Наскрізь

---

* * *

А коли вона плакала – світ утрачав кольори,
і птахи, що летіли у вирій, збивались з дороги.
І каміння, одвічно прикуте, зривалось згори,
розбивалося в порох й безшумно лягало під ноги.

Скільки сили було у ній. Скільки терпіння й снаги.
Навіть тиша тривожна здригалась від внутрішніх грімів.
Від тепла її серця розтанули б вічні сніги,
а сценарії снів не вмістилися б в тисячу томів.

Як читала молитву – сам Бог виглядав із-за хмар,
щоб побачити, хто має віру настільки глибинну.
Всі навколо вважали, що в неї, напевно, є дар.
Ні, вона – просто мама, що з фронту чекає дитину...

* * *

Господи, а серце не зі сталі...
Нащо ти створив його таким,
Щоб усі тривоги і печалі
Розтікались кров'ю до судин?

Очі мами, що хоронить сина,
І дитячі сльози, – мов ножі,
Ріжуть, ранять, колють без упину
Кожен клаптик тіла і душі.

Чорні стрічки на яскравих фото,
Скільки їх повинно бути ще,
Щоби всі ті прокляті істоти
Перестали лізти із печер?

Скільки ще платити за свободу
Нашими батьками і дітьми?
Й скільки ще вкраїнському народу
Виглядати світла із пітьми?

Вдуматись лишень в усі деталі,
В кожне горе... І чекати див.
Господи, та серце ж не зі сталі...
Нащо ти таким його створив?

* * *

Ісус воскрес!...
І босими ногами,
Які прибиті були до хреста,
Пішов ще не розмитими слідами
Крізь українські села і міста...
Його, як нас, за правду розпинали,
За те, що не скорився сатані...
Плювали, насміхались, катували,
Щоб пережив Він муки неземні.
Господь віддав між люди Свого Сина,
Щоб всіх, хто в Нього ввірував, спасти!
Христос воскрес – воскресне й Україна,
Бо не зламати злому Дух святий!
Горіти в пеклі тим, хто убиває –
Невинна кров пролита не спроста!
На перемогу Бог благословляє
Лиш тих, хто йде дорогою Христа!

* * *

Не погоджуйся на будь-які «але»...
Не терпи ніколи «щось» заради «чогось».
Вчися чітко відрізняти «добре – зло»
І надіятись на себе – не на когось.

Будь завжди відповідальним у житті –
Це ознака повноцінної людини.
Бережи свою родину і свій дім,
Інше все – маловажливе й швидкоплинне.

Й назавжди запам'ятай одну деталь:
Скільки б шрамів не лишала доля-повість –
Бог з тобою, будеш ти міцний, мов сталь,
Якщо дбатимеш про душу й чисту совість...

* * *

Прийшов твій час, запилена бандуро,
Я лагідно візьму тебе до рук.
Ми заспіваєм разом про зажуру –
Й прискориться у тиші серця стук.

Про ті думки, які останнім часом,
Нас мучать, навіть спати не дають.
З тобою поговорим про образи,
Про гордість, про натхнення й дику лють.

Хай наша пісня буде наче мантра,
Мов переможне ехо вдалині.
Про все, заради чого жити варто
Й боротися, й молитись уві сні.

Нехай надворі сиро і похмуро,
Та це лише одна коротка мить,
Подивимось з тобою ще, бандуро,
Як прапор наш вгорі замайорить

Над чистим Мелітополем, Луганськом
Здійметься синьо-жовтий навкруги,
Ніколи не здолають нас зненацька
Ні зрадники, ні кляті вороги!

І пролунає «Україні слава!»
З усіх куточків рідної землі.
Й зустріне своїх воїнів держава
Із білим хлібом й сіллю на столі.

Помолимось за всіх, кого немає,
Чийм ім'ям виблискують зірки.
Бо знають всі: герої не вмирають,
І їхній подвиг житиме віки!

Ольга Василівна Сапріянчук народилася 6 червня 1990 року в селі Голови, Верховинського району, Івано-Франківської області в сім'ї вчителів.

Після Голівської школи вчила-ся в Косівській гімназії. Потім вступила на філологічний факультет Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Вибір професії не обговорювався. Вона ніколи не сумнівалася, що хоче бути філологом, адже змалку мала цікавість до гуманітарних предметів і писала вірші. Окрім того вважала, що кожна людина повинна бути грамотною.

Закінчивши університет, 5 років працювала вчителькою української мови та літератури в Голівській ЗОШ.

Ольга Сапріянчук є автором збірок:

- «Мости до весни» (2004),
- «Мудрість тиші» (2016),
- «IntoНація» (2018).

Лауреат Всеукраїнського поетичного вернісажу «Троянди й виноград» імені Максима Рильського в номінації «Філософська лірика» (2017).

Зазвичай пише про життя, людські проблеми і переживання.

Також співпрацює з українськими артистами і пише тексти для пісень.

Найбільше в житті цінує людське спілкування і бажання робити добрі справи.

ЗМІСТ

Всесвіте, не дай мені забути,.....	4
Я не люблю ті дні, коли ти їдеш... ..	5
А зрештою, цей дощ не назавжди, ...	6
Як легко впасти... Скільки тих падінь	7
Про тебе я не надто піклувалась, ...	8
Не спіши називати нещасним цей день,.....	9
Дозвольте дітям жити по-своєму, ...	10
Щось змінилось, хоча сонце все ще високо.	11
А ми на словах уміємо все:	12
Не шкодуй за тим, що вже минулось, ...	13
Я дякую тобі, таємна мріє, ...	14
Новий день – нові захоплення, знайомства	15
Як затишно удома вечорами... ..	16
Найбільша втома – жити без мети.....	17
Рано чи пізно стрічаєш людину.....	18
Кажуть, все і скрізь давно вже куплено,.....	19
Забудь усе і обійми скоріше.....	20
За вікнами білий килим,.....	21
Знайди в собі сміливість зупинитись,.....	22
Спочатку було слово, і слово було – Бог.....	23
Чого в житті найбільше я боюсь?	24
Посиди зі мною, мамо, ще трішки.....	25
Як дістали всі ті маскаради, ...	26
Хто сказав, що старість – це негоже?.....	27
Судіть мене, якщо ви геть інакші.....	28
Я не думаю про те, на скільки років	29
Найбільша наша помилка – то думка.....	30
Якщо ти будеш підійматися угору –	31
Ніщо не вічне: губиться, ламається, ...	32
Холодне місто. Сіра збайдужілість.	33
А час, насправді, – то невпинний вершник.	34
Діти, не спішіть в життя доросле,.....	35
Не вірю в сни, якщо вони погані.....	36
Будь зі мною. Це вкрай необхідно.....	37
Замурували самотність у стінах	38
Щілина.....	39

Що Бог дає – потрібно пережити, ...	40
Як добре, що ти є у мене, друже!	41
Люблю казки. У них завжди все просто.	42
Мрії солдата	43
Запросіть родину на вечерю!	44
Нам треба вчитись брати себе в руки, ...	45
Моя дитино, ти іще маленька, –	46
Весела ніч – усюди феєрверки, ...	47
Ще зовсім юна... Носить дві косички	48
Горбатого не виправить могила, ...	49
Життя – то справа дивна й незбагненна, ...	50
Таке життя, звикай, таке життя.	51
Не повторюйте завчених фраз, ...	52
Не відкривайте всім свої секрети, ...	53
Не питайте про вік – це, здається мені, не важливо.	54
Не вбивайте невинних тварин.	55
Як там буде у житті – не здогадатися... ..	56
Як шкода тих, що в ненависті чорній.	57
Поговори зі мною ще хоч раз, ...	58
Бережи себе... Все колись минеться, ...	59
Іду своєю стежкою в житті... ..	60
Я буду поруч навіть у ті дні, ...	61
Мене колись слова чужі боліли, ...	62
Я так втомилась слухати усе це:	63
Люблю тебе, як любить тишу ліс, ...	64
у жовтизні невікошених жит	65
Життя навчить, – воно і є та школа, ...	66
Я за чужим життям не заглядаю, –	67
Я кожен день ловлю себе на думці, ...	68
Все мусить бути добре – не журись.	69
Найкращий день	70
Я на Різдво хотіла би в дитинство... ..	71
На жаль, не завжди помагає час	72
Не смій собі казати: «Я не можу», ...	73
Навколо тисячі слоторговців	74
У протиріччях теорії й практики.	75
Ви в цім світі не просто присутні –	76
Я звичайна, як інших мільйони, ...	77

Наскрізь

Боже, бережи мою сім'ю, ...	78
Мудрець помер... На похороні – пусто.	79
Не бути байдужим – це майже усе, що потрібно.....	80
Не треба слів даремних, перестань.....	81
Що сказано – не стерти й не спалити, ...	82
Нічого, кажуть, не буває двічі.	83
Мудрість не знайти у Інтернеті,.....	84
Найкращий час для радості – сьогодні, ...	85
Мені би впасти на м'яку траву.....	86
Якщо вам раптом скажуть: «Ти – як всі.....	87
Час усе розставить на місця,.....	88
Щасливий той, хто знає смак життя, ...	89
Якби ми вмiли розбиратися у людях,.....	90
«Навіки разом...» – вірили хештеги,.....	91
Багато слів, і кожне – паралельно, ...	92
Зламайте свої принципи і плани, ...	93
бути сторінкою – стати книгою,.....	94
Я сотні раз помилялася в людях,.....	95
Я сумую, я дуже сумую... ..	96
Є дні, які не хочеш відпускати –	97
Не важливо куди, а важливо із ким, ...	98
Я добре знаю, що таке тонути –	99
Ми з тобою давно не чужі,.....	100
Забула все, що знала дотепер, ...	101
Ніколи не брешти мені, благаю.....	102
Час іде, як серійний вбивця:	103
Я схилиюсь до думки, що в хаосі днів і хвилин	104
Час іде не на нашу користь.	105
Не треба напоказ розмов барвистих:	106
Ніколи не благай когось лишитись,.....	107
Здається, я тону у хвилях днів, ...	108
Найбільше не люблю в житті – прощатись,.....	109
Я маю все і в той же час – нічого:.....	110
Краса душі – найвища нагорода,.....	111
Мільйони слів звучать, немов трембіти,.....	112
вихід є завжди, аж до останнього, як надія.	113
Я хочу знати, що ти відчуваєш.	114
Вірю у те, що все найкраще – попереду.	115

Приходить час, коли аналізуеш	116
Протиріччя.....	117
Колись ти станеш жінкою... А поки.....	118
Знайти своє місце – єдина мета.....	119
Старайся щастя бачити в усьому:.....	120
Ніколи у житті не зарікайтесь.....	121
Є ті, кому завжди замало,.....	122
«Божевільна...» – подумає хтось, ...	123
Ти знаєш, я не хочу говорити.....	124
Врятуйте Землю – хай вона живе, ...	125
Нічого не змінилося – я та ж.....	126
Безслідно не зникає жоден вчинок.....	127
У світі безліч надважливих тем	128
Любові не бува наполовину, –	129
Він мало говорив, – і все по суті,.....	130
Зварю тобі кави. Присядемо ще на доріжку.....	131
Ти не зможеш надіслати повідомлення... ..	132
Я чекаю весни, ...	133
Замовкала, плакала, і шкодувала.....	134
Коли стемніє за вікном	135
Пора тобі отямитись, наївна!	136
Цінуйте відвертість, – вона економить ваш час,.....	137
А коли вона плакала – світ утрачав кольори, ...	138
Господи, а серце не зі сталі.....	139
Ісус воскрес!.....	140
Не погоджуйся на будь-які «але»... ..	141
Прийшов твій час, запилена бандуро,.....	142
Про автора.....	143

Сапріянчук Ольга Василівна

НАСКРІЗЬ

«Писаний Камінь»

Косів

2024

Редакція авторська
Малюнок для обкладинки – Мар'яна Пенькова

Комп'ютерний верстка
Віталія Стефурака

Видруковано в ПП «Писаний Камінь»

Свідоцтво Держ. реєстру: серія ДК, № 5083

Івано-Франківська обл., м. Косів,

вул. Незалежності, 28.

Тел: 067 342 07 47

E-mail: evrika-pk@ukr.net

Підписано до друку 04.11.24. Формат 60x84\16.

Папір офсетний. Друк офсетний.

Умов. друк. арк. 8,60. Обл.-вид. арк. 1,51.

Тираж 1000 прим. Замовне 636.